

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 689/2022
06.07.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Мирољуба Томића и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Марка Јовановића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Прокупљу 5К.бр.240/20 од 12.11.2021. године и Вишег суда у Прокупљу Кж1.бр.20/22 од 11.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 06.07.2022. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Марка Јовановића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Прокупљу 5К.бр.240/20 од 12.11.2021. године и Вишег суда у Прокупљу Кж1.бр.20/22 од 11.03.2022. године, у односу на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 441. став 4. Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу 5К.бр.240/20 од 12.11.2021. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 1. КЗ и осуђен је на новчану казну у износу од 50.000,00 (педесетхиљада) динара коју ће платити у року од 30 дана по правноснажности пресуде, а уколико то не учини иста ће бити замењена казном затвора тако што ће се сваких 1.000,00 динара новчане казне рачунати као 1 дан затвора.

Истом пресудом окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка плати приватном тужиоцу ББ износ од 127.580,00 динара, а суду износ од 6.000,00 динара, као и да на име паушала плати суду износ од 3.000,00 динара, а све у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Прокупљу Кж1.бр.20/22 од 11.03.2022. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Марка Јовановића и потврђена је пресуда Основног суда у Прокупљу 5К.бр.240/20 од 12.11.2021. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Марко Јовановић, због повреда закона из члана 16. став 2, 4. и 5, члана 438. став 1. тачка 9) и члана 441. став 1. и 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те да укине побијане пресуде Основног суда у Прокупљу 5К.бр.240/20 од 12.11.2021. године и Вишег суда у Прокупљу Кж1.бр.20/22 од 11.03.2022. године и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да евентуално преиначи наведене пресуде тако што ће окривљеног на основу члана 423. тачка 1) или 2) ЗКП ослободити од оптужбе за кривично дело лака телесна повреда из члана 122. став 1. КЗ и на основу члана 265 став 3. ЗКП обавезати приватног тужиоца да окривљеном надокнади трошкове кривичног поступка у висини о којој ће одлучити првостепени суд у смислу члана 262. став 2. ЗКП, увећано за трошкове састава захтева за заштиту законитости у износу од 33.000,00 динара (Тарифни број 5. став 2. тачка 5. Адвокатске тарифе).

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 441. став 4. ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да је суд пресудом прекорачио оптужбу, јер је у изреку правноснажне пресуде додао недостајуће субјективне елементе кривице и то елеменат умишљаја из члана 22. став 1. КЗ и елементе противправности и забрањености из члана 14. став 1. КЗ. Наиме, окривљеном је приватном тужбом приватног тужиоца стављено на терет да је противправне радње предузео „у урачунљивом стању, свестан свога дела чије је извршење хтео“, док је суд у изреци пресуде навео да је окривљени противправне радње предузео „у стању урачунљивости, са умишљајем, при чему је био свестан противправности и забрањености дела и хтео је његово извршење“, чиме је суд поред урачунљивости и свесности свог дела и његовог хтења како је то наведено приватном тужбом приватног тужиоца у изреку пресуде додао да је окривљени поступао и са умишљајем, свестан противправности свог дела и његове забрањености.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле, из

цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

Одредбом члана 25. КЗ је прописано да је кривично дело учињено са умишљајем кад је учинилац био свестан свог дела и хтео његово извршење или кад је учинилац био свестан да може учинити дело па је на то пристао.

По налажењу Врховног касационог суда, наведеном изменом у побијаној правноснажној пресуди чињеничног описа кривичног дела из приватне тужбе приватног тужиоца суд није прекорачио оптужбу, односно није повредио ни субјективни, а ни објективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног АА. Наиме, правноснажна пресуда се односи на исто лице - окривљеног АА и на кривично дело за које је оптужен - кривично дело лака телесна повреда из члана 122. став 1. КЗ, те имајући при томе у виду да постоји истоветност чињеничног описа радње извршења предметног кривичног дела из изреке пресуде са чињеничним описом радње кривичног дела датог у приватној тужби приватног тужиоца, а да се неосновано захтевом браниоца окривљеног истиче да је суд у изреку пресуде додао умишљај као елемент кривице из члана 22. став 1. КЗ, обзиром да је приватном тужбом приватног тужиоца окривљеном стављено на терет да је био „свестан свога дела чије је извршење хтео“, а што је сходно одреби члана 25. КЗ управо законска дефиниција појма умишљаја (директан умишљај). Поред тога, уношењем од стране суда у изреку пресуде свести окривљеног о противправности дела, по налажењу Врховног касационог суда, у конкретном случају, није прекорачена оптужба на штету окривљеног, већ се суд у овом случају кретао у оквиру приватне тужбе приватног тужиоца. Ово имајући у виду да уколико су испуњена сва законом прописана обележја бића конкретног кривичног дела, што је овде случај, а не постоје основи искључења противправности, то се сматра да противправност као елеменат општег појма кривичног дела постоји, односно она се као и урачуњивост претпоставља, обзиром да оствареност свих законских битних обележја бића кривичног дела у конкретном случају заснива противправност. Дакле, како је чињенични опис у изреци правноснажне пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произилазе законска обележја кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 1. КЗ, то су неосновани наводи браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем указује на повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, истицањем да је суд донео неправилну одлуку о трошковима кривичног поступка када је окривљеног обавезао да приватном тужиоцу накнади трошкове на име награде његовом пуномоћнику за приступ на два неодржана и један одржани главни претрес. Наиме, како је тада у предметном кривичном поступку поступао судија појединац, а који је потом био изузет од даљег поступања у истом и то усвајањем захтева за изузеће судије поднетог од стране браниоца окривљеног, то је стога по ставу браниоца поступак почео изнова пред новим судијом појединцем, те се ради о претходним трошковима које је проузроковао тај изузети судија својом кривицом, због чега наведени трошкови не могу пасти на терет окривљеног у смислу члана 262. став 1. и члана 263. став 1. ЗКП.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног су неосновани, обзиром да суд обавезивањем окривљеног да накнади приватном тужиоцу трошкове кривичног поступка везано за награду његовом пуномоћнику на име приступа на два неодржана и један одржани главни претрес и то пред судијом појединцем који је касније изузет од поступања у предметном кривичном поступку, по налажењу Врховног касационог суда, није повредио одредбе члана 262. став 1. и члана 263. став 1. ЗКП, имајући у виду да се у конкретном случају не ради о скривљеним трошковима у смислу члана 263. став 1. ЗКП, а како то погрешно и произвољно тумачи бранилац окривљеног.

Осим тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем, указујући на повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, истиче да је суд неправилно обавезао окривљеног и да приватном тужиоцу накнади трошкове на име прибављања лекарског уверења, обзиром да по ставу браниоца прибављање лекарског уверења није стварни трошак, нити нужни издатак приватног тужиоца или његовог пуномоћника у смислу одредаба члана 261. став 2. тачка 7) ЗКП, члана 9. Адвокатске тарифе и члана 21. Правилника о накнади трошкова у судским поступцима, пошто је приватни тужилац могао да предложи суду увид у његову медицинску документацију или да исту прибави искључиво о свом трошку, а не самоиницијативно на терет окривљеног.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног су неосновани јер, по налажењу овога суда, прибављање од стране приватног тужиоца лекарског уверења о задобијеним повредама представља нужни издатак приватног тужиоца везано за прикупљање доказа за подизање приватне тужбе против окривљеног због кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 1. КЗ пошто је терет доказивања оптужбе на приватном тужиоцу, то стога суд у конкретном случају обавезивањем окривљеног на накнаду приватном тужиоцу ових трошкова кривичног поступка није повредио одредбе члана 261. став 2. тачка 7) ЗКП, члана 9. Адвокатске тарифе и члана 21. Правилника о накнади трошкова у судским поступцима.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева указује на повреде одредаба члана 16. став 2, 4. и 5. ЗКП, истицањем да суд није непристрасно оценио изведене доказе, те да је прекршио правило *in dubio pro geo*, обзиром да како могућност наношења повреда приватном тужиоцу од стране окривљеног није доведена до извесности јер, осим исказа приватног тужиоца, није поткрепљена ни једним изведеним доказом, већ из изведених доказа, а посебно налаза и мишљења вештака, произилази да су повреде приватног тужиоца могле настати његовим самоповређивањем, а што је у својој одбрани тврдио окривљени, то суд није могао да у конкретном случају донесе осуђујућу пресуду. Поред тога, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева наводи и повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП, истицањем да суд није окривљеном правилно одмерио врсту и висину изречене кривичне санкције јер је висина изречене новчане казне, која је изнад законског минимума, престрога, те се истиче да су у конкретном случају сходно члану 50. став 2. и 3. КЗ постојали услови за ублажавање новчане казне или за изрицање окривљеном судске опомене, обзиром да у конкретном случају суд на страни окривљеног није

утврдио отежавајуће околности, а као олакшавајућу околност је утврдио само околност да окривљени до сада није осуђиван, с тим што није ценио остале олакшавајуће околности које постоје на страни окривљеног. Такође, бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче и да постоји противречност између изреке пресуде и њеног образложења у погледу начина наношења повреда приватном тужиоцу, те да постоје противречности између образложења пресуде и садржине исправа - налаза и мишљења вештака и записника о испитивању вештака, као и да другостепени суд у образложењу своје пресуде није ценио све жалбене наводе одбране и то посебно оне везане за неправилну одлуку првостепеног суда о висини трошкова кривичног поступка, а који наводи браниоца окривљеног би по налажењу овога суда представљали битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости нижестепене пресуде побија због повреда одредаба члана 16. став 2, 4. и 5, члана 438. став 2. тачка 2) и члана 441. став 1. ЗКП, а које повреде одредаба ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд у овом делу захтев браниоца окривљеног оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 441. став 4. ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Марка Јовановића, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев у односу на наведене повреде закона одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић